

## III

(Ettevalmistavad aktid)

## EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEE

KOMITEE TÄISKOGU 498. ISTUNGJÄRK 29.–30. APRILLIL 2014

**Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemal „Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: Euroopa tööstuse taassünd”**

(COM(2014)14 final)

(2014/C 311/07)

Raportöör: **Ulla Sirkeinen**

28. jaanuaril 2014 otsustas Euroopa Komisjon vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 304 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses:

*„Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: Euroopa tööstuse taassünd”*

COM(2014) 14 final.

Asjaomase töö ettevalmistamise eest vastutav ühtse turu, tootmise ja tarbimise sektisioon võttis arvamuse vastu 31. märtsil 2014. aastal.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu 498. istungjärgul 29.–30. aprillil 2014 (29. aprilli istungil) vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 139, vastu hääletas 1, erapooletuks jäi 2. .

## 1. Järeldused ja soovitused

1.1 Komitee tervitab teatist tööstuse taassünni kohta ja teeb järgmised järeldused:

- Euroopa tööstuse ees seisvad väljakutsed ei kahane ning ilma konkurentsivõimelise tööstusliku baasita ei ole võimalik Euroopa majanduskasvu ega töökohtade juurdeloomist tagada;
- ELi tööstuspoliitika kohta on vaja tugevamat meetmetepaketti, et veenda ettevõtteid Euroopasse investeerima;
- kaasav ja keskkonnahoidlik on lähiaastate peamine väljakutse;
- ELi tasandi tööstuspoliitika peamine roll on integreerida eri poliitikavaldkondi ja levitada vastavalt parimaid tavasid;
- liikmesriikide peamine roll on tagada, et taristud teadmiste, teabe, transpordi ja energia valdkonnas toimiksid korralikult ja tõhusalt kõigi jaoks;

- teatisest nähtub, et palju on lõpetamata töid, ja selles rõhutatakse vajadust meetmete rakendamise järele ELi ja liikmesriikide tasandil;
- komisjon edastab tähtsa sõnumi selle kohta, et on oluline integreerida Euroopa tööstus rahvusvahelistesse väärtusahelatesse.

1.2 Komitee soovib asjaomastel sidusrühmadel toetada ja kiiresti rakendada teatises esitatud seisukohad ja ettepanekud.

1.3 Lisaks soovib komitee:

- täiendada eesmärki, mille raames viia 2020. aastaks tööstuse osakaal 20 %-ni SKP-st, kvalitatiivsete aspektidega, eelkõige pidades silmas lisaväärtuse loomist rahvusvahelisel tasandil;
- kombineerida Euroopa tööstuse keskkonnahoidlikumaks muutmise eesmärk tugeva suundumusega uute tehnoloogiate ning teadmispõhise, suure lisaväärtusega ja konkurentsivõimelise tööstus- ja teenindussektori arendamise suunas;
- võtta Euroopa tööstuspoliitika põhieesmärgiks parandada Euroopa ettevõtete väljavaateid saavutada võtmepositsioone rahvusvahelistes väärtuste võrgustikes ja viia väärtuste loomine Euroopas maksimumini;
- omistada rohkem tähelepanu teenuste rollile ja arendada vastavaid meetmeid, eriti seoses iseseisvate teadmispõhiste teenustega, kuna neil on suur potentsiaal tootlikkuse mootoritena kõigis majandussektorites;
- et innustada innovatsiooni eluterve konkurentsi tagamiseks, peaksid ELi konkurentsi- ja riigiabi meetmed aitama ettevõtetel saavutada ELi majanduskasvu eesmärgi, eelkõige seoses töökohtade ümberpaigutamisega, ilma konkurentsi moonutamata ning kõikjal maailmas tuleks püüelda võrdsete tingimuste poole;
- kõik osalejad, sealhulgas tööandjad ja töötajad, tuleb kaasata tööstusele soodsa, prognoositava keskkonna loomisesse, kasutades piirkonnakeskseid algatusi;
- tugevdada ELi mikromajanduspoliitika juhtimisstruktuure Euroopa Ülemkogu selgel juhtimisel ja sel moel, et konkurentsivõime nõukogu analüüsiks nõukogu teiste koosseisude otsuseid hoolikalt konkurentsivõime seisukohast ja komisjon tagaks poliitikameetmete ettepanekute tõhusa integreerimise;
- suunata ELi innovatsiooniinvesteeringud järjepidevalt kuude komisjoni määratletud üldvaldkonda, võttes arvesse uusi väljakutseteroheid tehnoloogias, nagu suurandmed, robotika ja 3D-printimine; ja
- võtta kõik mõistlikud meetmed, et vähendada Euroopas energiahindu.

## 2. Sissejuhatus

2.1 Majanduskriis on toonud ilmsiks, **kui oluline on tööstus majandusliku stabiilsuse, tööhõive, innovatsiooni ja Euroopa riikide majanduse rahvusvahelise osakaalu jaoks**. Tööstuse arvele jääb üle 80 % Euroopa ekspordist ja 80 % erasektori teadusuuringutest ja innovatsioonist. Umbes 15 % Euroopa töökohtadest on tööstuse valdkonnas, lisaks sellele loob iga tööstuses olev töökoht 1,5–2 töökohta muudes sektorites. Pealegi on tööstusvaldkonna töökohad tänapäeval kvaliteetsed töökohad, mille palgad on üle keskmise. Tööstus ei ole eesmärk omaette, vaid vahend tööhõive saavutamiseks ja hea elatustaseme säilitamiseks.

2.2 ELI tööstus loob endiselt suure osa ülejäägist tööstuskaupade kaubanduses ja on säästva arengu aspektist maailmas liider. Nagu näitab aga 2013. aasta Euroopa konkurentsivõime aruanne, on **Euroopa tööstuse osakaal maailma tööstuse kogutoodangust** viimase aastakümne jooksul langenud. Tootlikkuse lõhe Ameerika Ühendriikidega võrreldes on taas süvenenud. Pärast mõningast taastumist aastatel 2009–2011 on tööstuse osa ELi SKP-st libisenud tagasi 15,1 %-le, kaugelt alla 2020. aastaks seatud 20 % eesmärgi. Alates 2008. aastast on kadunud 3,5 miljonit töökohta. Olukord erineb liikmesriigiti siiski palju.

2.3 Tööstuspoliitika on tõepoolest üks strateegia „Euroopa 2020” juhtalgatustest. Komitee koostas **arvamused komisjoni peamiste ettepanekute kohta 2010. ja 2012. aastaks**<sup>(1)</sup> ja valmistas ette ka terve rea muid arvamusi tööstuspoliitika eri aspektide kohta, sealhulgas ka valdkondlikud analüüsid tööstuse muutuste nõuandekomisjoni<sup>(2)</sup> töö raames, hetkel tööstuse Euroopasse tagasi toomise ja noorte tööalase konkurentsivõime teemal. Käesolev arvamus toetub nimetatud varasematele arvamustele ja täiendab neid.

2.4 Panusena Euroopa Ülemkogu tööstuspoliitika alasesse debatti, mis on kavandatud 2014. aasta märtsiks, sätestatakse **teatistes komisjoni peamised tööstuspoliitika alased prioriteedid**. Teatistes **antakse ülevaade juba võetud meetmetest ja esitatakse ettepanekuid mõnede uute meetmete võtmiseks** nimetatud prioriteetide saavutamise kiirendamiseks. See näitab, et tööstuspoliitika ja muud ELi poliitikavaldkonnad integreeruvad järk-järgult üha enam, ja selgitab, miks see ühtlustamisprotsess peab jätkuma.

### 3. Üldised märkused

3.1 **Komitee tervitab komisjoni teatist**, mis on koostatud majanduskriisi olukorras ja milles kajastub mure Euroopa tööstuse konkurentsivõime pärast. Tööstuse ees seisvad väljakutsed ei vähene – hoopis vastupidi. Ülemaailmne majanduslik olukord muutub pidevalt ja seda aina kiiremas tempos, millega meie ettevõtted peavad suutma sammu pidada. Ilma konkurentsivõimelise tööstuseta ei suuda Euroopa tagada suuremat majanduskasvu ja arvukamaid töökohti. Lähene misviisiga, mis põhineb üksnes disaini- ja inseneritööl ilma tootmise ja lõpptarbijatega kokku puutumata, ei õnnestu ilmselt pikas perspektiivis edu saavutada.

3.2 Olukorra tõsidust arvesse võttes **oleks komitee oodanud ELi tööstuspoliitika kohta tugevamat ettepanekute kogumit koos selge nägemuse** ja kiireloomuliste meetmetega. On vaja selgeid sõnumeid, veenmaks ettevõtteid selles, et Euroopa jääb ka tulevikus atraktiivseks investeerimispiirkonnaks. Võrreldes 2010. ja 2012. aasta teatistega hõlmab kõnealune teatis vähe uusi elemente. Tehakse peamiselt kokkuvõtteid võetud ja kavandatud meetmete kohta tööstuspoliitika peamistes prioriteetsetes valdkondades, nagu eespool nimetatud. Sellest ilmneb, et palju on lõpetamata töid ja selles rõhutatakse vajadust meetmete rakendamise järele ELi ja liikmesriikide tasandil.

3.3 Komitee toetab teatise järeldusi, sealhulgas eesmärki viia tööstuspoliitika osakaal SKP-st 20 %-ni, kuid soovib oma toetust sellele täpsustada: 20 % eesmärk on puhtkvantitatiivne, kuid ELi püüdlustega saavutada sotsiaalselt ja keskkonnaalasel jätkusuutliku konkurentsivõime oleks rohkem kooskõlas **kvalitatiivsete aspektide lisamine**. 20 % eesmärgiga peaksid kaasnema muud eesmärgid, mida komitee palub komisjonil veel täpsustada, kaaludes eelkõige teemasid, mis annaksid lisaväärtust rahvusvahelises kontekstis.

3.4 Komitee tervitab eriti komisjoni selget sõnumit selle kohta, et oluline on **Euroopa ettevõtete integreerimine rahvusvahelistesse väärtusahelatesse**. Tegelikult võiks tänapäevaseid kõrgelt spetsialiseerunud, väga keerukaid ja dünaamilisi tööstustegevusi kirjeldada kui väärtusvõrgustikke. Kogu maailma ettevõtted võistlevad võtmepositsioonide pärast neis võrgustikes. Euroopa tööstuspoliitika põhieesmärgiks peaks olema parandada Euroopa ettevõtete väljavaateid saavutada neid võtmepositsioone ja viia väärtuste loomine Euroopas maksimumini. Poliitikameetmed ja eesmärgid tuleb kujundada sellele vastavalt.

<sup>(1)</sup> ELT C 327, 12.11.2013, lk 33, ELT C 327, 12.11.2013, lk 1, ELT C 181, 21.6.2012, lk 125.

<sup>(2)</sup> ELT C 198, 10.7.2013, lk 45, ELT C 299, 4.10.2012, lk 54, ELT C 327, 12.11.2013, lk 82.

3.5 Komitee leiab, et keskkonnahoidlik ja kaasav majandus on järgmiste aastate peamine väljakutse. Euroopa tööstuse keskkonnahoidlikumaks muutmine, 2050. aastaks üleminek vähese CO<sub>2</sub>-heitega ja ökoloogiliselt ressursitõhusale majandusele uuendatud tööstuspoliitika abil on vajalik prioriteet. Ent sellise muutuse õnnestumiseks vajab Euroopa suunitlust teadmispõhisema, uue tehnoloogia põhisema, suurema lisaväärtusega, innovaatilise, konkurentsivõimelise ning jätkusuutliku tööstus- ja teenindussektori poole, mida rahastatakse ambitsioonikate investeerimiskavade alusel, kui soovitakse tagada tööstuse kasv ja töökohtade loomine.

3.6 Ühiskonna rahuldamata vajaduste täitmine lisaks konkurentsile ergutab innovatsiooni ning kõigil siseturu ettevõtetel, sõltumata ärimudelitest, peaksid olema **samad konkurentsitingimused**. Komitee leiab, et riigiabi andmises tuleks vältida liikmesriikidevahelist konkurentsi. Üks riigiabipoliitika eesmärke peaks olema näha ette konkurentsieelse abi andmine ettevõtetele, kes aitaksid kaasa ELi majanduskasvu eesmärkide saavutamisele, piirates samas konkurentsimoonusi. Juhul, kui riigiabi antakse, tuleks see suunata sellele, et aidata ettevõtetel areneda ja kohaneda, ja mitte konkurentsivõimetute tegevuste alalisele toetamisele. Võrdseid tingimusi on vaja ka maailmaturul, eelkõige energiamahukates tööstusharudes.

3.7 Rohkem tähelepanu väärib **teenuste roll**. Teenuste ja tootmise vastastikune sõltuvus on üldtuntud, kuna tööstusalane tegevus hõlmab järjest enam teenuste elemente ning paljud teenused sõltuvad tööstustegevusest. Siiski peitub tohutu potentsiaal teadmispõhistes ja IKT teenustes kui omaette ekspordialades, samuti nende rakendamises kõigis tööstussektorites tootlikkuse peamise tõukejõuna. Selle potentsiaali realiseerimiseks tuleks välja töötada konkreetseid poliitikameetmeid.

3.8 Kõik osalejad – ELi institutsioonid, liikmesriigid, piirkonnad, töötajad ja tööandjad ning muud sidusrühmad – tuleb kaasata tööstusele **soodsama keskkonna loomise** keerukasse ülesandesse. Algatused peaksid lähtuma piirkondlikest eripäradest, mis täiendavad üksteist ja mille koostoime on viljakas. Poliitikaraamistik, sealhulgas ka riiklik seadusandlus sellistes valdkondades nagu maksustamine, peab olema stabiilne ja prognoositav.

3.9 Komitee kutsub üles **tugevdama** mikromajanduslike poliitikameetmete **valitsemisstruktuure**. Euroopa Ülemkogu peaks siin võtma selge strateegilise juhirolli. Konkurentsivõime nõukogu roll peaks olema tugevam ja ta peaks analüüsima nõukogu teiste koosseisude otsuseid hoolikalt konkurentsivõime seisukohast. Komisjon peaks tagama oma töö integreerimise tõhusate juhtimismetodite abil. Liikmesriigid peavad järjepidevalt rakendama ühiseid otsuseid ning tööstuspoliitika küsimused, sealhulgas ka riigipõhiste soovitude andmine, tuleb täielikult integreerida Euroopa poolaastasse.

#### 4. Erimärkused poliitikavaldkondade kohta

##### 4.1 ELi integreeritud ühtne turg

4.1.1 Valitsuste keskne roll on tagada **esmaklassiliste transpordi-, teabe- ja energiavõrkude olemasolu ja neile juurdepääs kõigi jaoks** vastavalt ühiskonna, sealhulgas ettevõtete kasvavatele vajadustele. Komisjoni tunnustatud ajakohased teemad selles valdkonnas on kosmosetehnoloogiaga seotud taristud, info- ja energiavõrkude ühendamine ning alternatiivkütuste levik.

4.1.2 **ELi-sisesed piirid ei tohiks mõjutada** taristute toimimist ja juurdepääsu neile. Tuleb eemaldada veel allesjäänud regulatiivsed, haldusalased ja tehnilised takistused. ELi ja riiklikud finantsvahendid tuleb suunata vajalikesse investeringutesse selles valdkonnas, mobiliseerides maksimaalselt erasektori vahendeid.

4.1.3 Komitee nõustub komisjoniga selles, et esitatud siseturu alased seadusandlikud ettepanekud tuleb kiiresti vastu võtta. **Liikmesriigid ei rakenda ega jõusta** õigusraamistikku ikka veel korralikult, mis sunnib komisjoni võtma põhjendatud lisameetmeid mittevastavuse tõttu.

#### 4.2 Innovatsiooni ja uutesse tehnoloogiatesse investeerimine

4.2.1 Oma varasemates arvamustes tööstuspoliitika kohta on komitee esitanud oma seisukohad ELi algatuste kohta innovatsiooni ja uute tehnoloogiate teemal, väljendades eelkõige oma kindlat toetust neile ja rõhutades vajadust **piisava ELi liikmesriikide ja erasektori poolse rahastamise** järele.

4.2.2 Komitee on toetanud eelkõige komisjoni meetmete valikut **kuues strateegilises üldvaldkonnas**: arukas tootmine, peamised progressi võimaldavad tehnoloogiad, mahetooted, keskkonnahoidlikud sõidukid ja laevad, jätkusuutlik ehitus ja toorained ning arukad võrgud ja digitaaltaristud. Suure potentsiaaliga uued tehnoloogiad, mis väärivad tähelepanu, on järgmised: robotika, suurandmed, 3D-printimine, interneti tööstusrakendused ja tööstusdisain. ELi finantsressursid, näiteks programmi „Horisont 2020” ja regionaalpoliitika vahendid, tuleks järjepidevalt suunata nende valdkondade innovatsiooni arendamisele. Komitee sooviks ka teadmis- ja innovaatikakogukonna kiiremat rakendamist kõrge lisaväärtusega tootmisharudes.

4.2.3 Tööstuse konkurentsivõime jaoks on määrava tähtsusega **ajavahemik innovatsiooni turule toomiseni**. Riskikapitali vahendite ja teiste EIB riskijagamise vormide tugevdamine, samuti struktuurifondide innovaatiline kasutamine on näited ELi hädavajalikest meetmetest, millega meelitada erainvesteeringuid riskantsetesse uurimisprojektidesse.

#### 4.3 Juurdepääs rahastamisele

4.3.1 Vaatamata paranevale majanduskliimale on ettevõtete **ligipääs pangalaenudele** ikka veel piiratud, eriti VKEde puhul. Komitee toetab seetõttu ELi jõupingutusi selles valdkonnas: pangandusliidu loomine, VKEde rahastamisalgatus, kapitalinõuete määrus, finantsinstrumentide turgude direktiiv, läbivaadatud läbipaistvusdirektiiv ja meetmed üleEuroopalise riskikapitalituru arendamiseks.

4.3.2 Pankade laenuandmisvõime parandamiseks peaks EL leidma **õige tasakaalu** finantsstabiilsuse suurendamise ja ettevõtete rahastamisvajaduse toetamise vahel. Lisaks sellele ei tohiks finantssektorile suunatud regulatiivmeetmed takistada erasektori laenuandmist.

4.3.3 VKEd sõltuvad pangalaenudest ELis rohkem kui mujal. Jõupingutused nii ELi kui riiklikul tasemel peaksid aitama laiendada **ettevõtete rahastamise mitmekesisust** muude allikatega nagu investeerimisfondid, riskikapital, ettevõtete tagatised ja rahastamine segafondidest. Tuleb välja töötada kava, mis järgib olulusringipõhist lähenemisviisi rahastamisele ja milles määratletakse innovatiivsed vahendid.

#### 4.4 Energia

4.4.1 Komiteel on heameel märkida, et komisjon tunnistab energiahindade tähtsust tööstuse konkurentsivõime juures. Tööstuse **energiainnad** on Euroopas kõrgemad kui peamistes konkureerivates piirkondades: elektri hinnad on kaks korda kõrgemad kui Ameerika Ühendriikides ja Venemaal ning 20 % kõrgemad kui Hiinas. Gaasihinnad on kolm kuni neli korda kõrgemad kui Ameerika Ühendriikides, Venemaal ja Indias ning 12 % kõrgemad kui Hiinas.

4.4.2 Energiaindude lõhe ELi ja tema konkurentide vahel tuleneb osaliselt teguritest, mida ei saa muuta ELi poliitikameetmetega. Siiski tuleb kasutada **kõiki mõistlikke vahendeid, et seda lõhet vähendada**, eelkõige pidades silmas energiamahukate tööstusharude ja töökohtade Euroopasse tagasitoomist. ELi tööstusettevõtetele on siiani õnnestunud kompenseerida energiakulude tõusu tõhususe parandamisega, kuid selle lahenduse potentsiaal on vähenemas.

4.4.3 **Energiavarustuse kindlus** on esmatähtis kõigis tööstussektorites. Praegusel ajal tuletatakse meile tõsiselt meelde vajadust vähendada sõltuvust ebastabiilsetest ja ebausaldusväärsetest allikatest pärinevast energiast. Nagu otsustasid koostöös tegutsevad ja keskkonnalaseid kohustusi järgivad liikmesriigid, on mitmekesine energiaallikate jaotus ELi jaoks oluline ühise huvi teema.

4.4.4 Mõningatel energiapoliitika meetmetel, eriti taastuvate energiaallikate osatähtsuse suurendamise meetmetel, on lisaeesmärk **luua uusi töökohti**. Niipalju kui praeguseks teada, ei ole see saavutatud: läbiviidud uurimustest nähtub vaid neutraalne või vähene positiivne mõju tööhõivele, samas kui töökohtade struktuurid muutuvad drastiliselt.

#### 4.5 Toorained ja ressursitõhusus

4.5.1 Komitee toetab komisjoni püüdlusi **toorainediplomaatia** poole ja kavasad kõrvaldada tööstuse sisendite hinnamoonutused.

4.5.2 Toorainete **uurimist ja kasutamist** ELis tuleb tõhustada ja asjaomased eeskirjad ühtlustada. Mis puutub seadusandlikke algatustesse ressursitõhususe ja jäätmete alal, siis tuleks need kavandada hoolikalt, et nad annaksid optimaalseid tulemusi, toomata samas ettevõtetele tarbetuid lisakulusid (lühikeses perspektiivis). Biomassile juurdepääsu osas on vaja poliitilist neutraalsust, et biomassi kasutamise juures rakendada tõhusalt kaskaadpõhimõtet.

#### 4.6 Oskuste ajakohastamine ja tööstuse muudatuste hõlbustamine

4.6.1 Euroopas on praegu viis miljonit noort ilma tööta, samas kui tööturul on kaks miljonit vaba töökohta. Tööstuspoliitika põhiteemade hulgas on **oskuste nõudlusele mittevastavus** ja koolitusküsimused.

4.6.2 On vaja suurendada **loodusteaduste, tehnoloogia, inseneriteaduse ja matemaatika** erialade lõpetajate arvu ja kvaliteeti kõigil haridustasanditel ja **soodustada jõuliselt igas vanuses naiste suundumist nendesektoritesse ja nendele elukutsetele**.

4.6.3 **Õpipoisiõpe** ja näiteks töökohapõhise õppe süsteemid aitavad selgelt kaasa tööturu reaalsele vajadusele vastavate oskuseprofiilide kujundamisele. Liikmesriigid ja sotsiaalpartnerid peavad uurima ja rakendama häid tavasid, sealhulgas ka piiriüleste õpipoisiõppeprogrammide tõhusaid mudeleid.

4.6.4 EL, liikmesriigid ja sotsiaalpartnerid saavad edendada tööstuses uusi tehnoloogiaid ja innovatsiooni vaid siis, kui nad võtavad meetmeid, mis on suunatud töötajate teadmiste parandamisele ja elukestva õppe arendamisele, pidades silmas oma investeringust saadavat kasu. Oskuste ja kvalifikatsioonide tunnustamine ning töötajate parandamine on töötajate kaasatuse jaoks määrava tähtsusega. Tugevdatud sotsiaaldialog peaks Euroopa tööstuse taassünni juures olulist osa etendama.

#### 4.7 VKEd ja ettevõtlus

4.7.1 Komitee väljendab taas oma kindlat toetust ELi jõupingutustele edendada VKEsid, sealhulgas ka ärimudelite mitmekesisust, muutes põhimõtte „kõigepealt mõtle väikestele” tegelikkuseks. Väikeettevõtlusalgatust „**Small Business Act**” ei ole vaja mitte ainult ajakohastada, vaid ka uuendada ja laiendada, tegelemaks arengut ja kasvu ikka veel pärssivate teguritega. Need reformid tuleks siduda Euroopa poolaastaga.

4.7.2 Sügavasisuline ja kaugeleulatuv „miljardi euro küsimus” on õigupoolest see, kuidas **muuta Euroopa mõtteviisi**, suunates seda ettevõtlust ja riskijulgust väärtustama.

4.7.3 Komitee leiab, et meetmeid regulatiivsete ja halduskulude vähendamiseks, eriti seoses programmiga REFIT, ning ettevõtete kasvu ees seisvate takistuste kõrvaldamiseks ei tohiks võtta selliste eeskirjade arvelt, millega kaitstakse tarbijaid, keskkonda, töötajate tervist ja turvalisust ning nende teavitamist ja nendega konsulteerimist, samuti tuleb kõnealustes meetmetes kinni pidada sotsiaaldialogi raames sõlmitud kokkulepetest.

4.7.4 Nagu märkis ka komisjon, võivad **koostöövõrgustikud ja klastrid** pakkuda VKEdele kasvuks vahendeid. See lähenemisviis peaks hõlmama kõiki sektoreid, igasuguse suurusega ettevõtteid ning üleeuroopalisi ja rahvusvahelisi väärtuseahelaid.

4.8 *ELi äriühingute rahvusvaheliseks muutmine*

4.8.1 Komitee toetab komisjoni tegevust, millega tagada ELi ettevõtetele **juurdepääs suurematele rahvusvahelistele turgudele**. Vabakaubanduslepingute ja muude kaubanduslääbirääkimiste jõulisi püüdlusi tuleb vastastikuse mõistmise õhkkonnas pidevalt jätkata, eelkõige ELi suurima kaubanduspartneri Ameerika Ühendriikidega, Vahemere riikidega ning idapartnerluse riikidega.

4.8.2 Tuleb kasutada kahepoolseid ja mitmepoolseid vahendeid, tagamaks, et ELi peamised **kaubanduspartnerid teostavad oma rahvusvahelisi kohustusi**.

4.8.3 Tööstusstandardid erinevad majanduspiirkonniti suurel määral, luues takistusi kaubandusele ja üldisemalt võttes rikkudes võrdseid tingimusi. Tingimusel, et järgitakse ELi toimimise lepingu artiklis 114 sätestatud peamisi nõudeid seoses tervise, turvalisuse, keskkonnakaitse ja tarbijakaitsega, toetab komitee **rahvusvaheliste standardite ja õiguslase koostöö** edendamist ning meetmeid, nagu näiteks turujärelevalve, mis tagaksid, et ELi ettevõtted säilitavad oma tööstusomandiõigused. Sellekohaste meetmete osas oleks teatis võinud olla konkreetssem.

Brüssel, 29. aprill 2014

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee  
president  
Henri MALOSSE

LISA

**Euroopa majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse**

Arutelu käigus lükati tagasi järgmine muudatusettepanek, mis kogus hääletamisel enam kui veerandi häältest (kodukorra artikli 39 lõige 2):

**Punkt 3.5**

Muuta järgmiselt:

3.5 „Komitee leiab, et konkurentsivõimeline, keskkonnahoidlik ja kaasav majandus on järgmiste aastate peamine väljakutse. Euroopa tööstuse keskkonnahoidlikumaks muutmine, 2050. aastaks üleminek vähese CO2-heitega ja ökoloogiliselt ressursitõhusale majandusele uuendatud tööstuspoliitika abil on vajalik prioriteet. Ent sellise muutuse õnnestumiseks vajab Euroopa vajab suunitlust teadmispõhisema, uue tehnoloogia põhisema, suurema lisaväärtusega, innovaatilise, konkurentsivõimelise ning jätkusuutliku tööstus- ja teenindussektori poole, mida rahastatakse ambitsioonikate investeerimiskavade alusel, kui soovitakse tagada tööstuse kasv ja töökohtade loomine. Need ambitsioonikad eesmärgid nõuavad tõhusamaid raamtingimusi investeringutele.”

**Motivatsioon**

- 1) Kui majandus ei ole konkurentsivõimeline, ei saa ta olla jätkusuutlik ei keskkonna ega muust aspektist. Et majandus suudaks luua piisavalt vahendeid jõuka, kaasava ja keskkonnahoidliku ühiskonna toetamiseks, tuleb olla globaalselt konkurentsivõimeline.
- 2) Stiilimuudatus.
- 3) Meie tootmisektorite üleminek suurema lisaväärtusega segmentidele jms on oluline mitte üksnes tööstuse keskkonnahoidlikumaks muutmise seisukohast, vaid vajalik Euroopa jõukuse tagamiseks edaspidi ka muudest aspektidest lähtuvalt.
- 4) Tööstuspoliitika ei seisne ega peaks seisnema riiklikes investeerimiskavades. Selle asemel peaks ta kujutama endast vahendite komplekti, mille abil luua ärikliima, mis meelitab ligi erainvesteeringuid turutingimustel. Mitte ainult minu koduriigis 1970-ndatel aastatel saadud kogemused näitavad, et ulatuslikud riiklikud investeeringud ja „pick-the-winner“-skeemid tööstuses võivad osutada maksumaksjate jaoks kulukaks, tagamata seejuures kasu pikas perspektiivis.

**Hääletuse tulemused**

Poolthääli: 41  
Vastuhääli: 81  
Erapooleteid: 11